

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3385/2020
10.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Величковић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља Дољевац, чији је пуномоћник Милош Војиновић, адвокат из ..., ради накнаде штете и чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 123/20 од 11.02.2020. године, у седници одржаној дана 10.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 123/20 од 11.02.2020. године у ставу другом и трећем изреке и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 1818/19 од 30.09.2019. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име накнаде штете у виду измакле користи за 2011, 2012, 2013. и 2014. годину и то: за к.п.бр. ... уписану у ЛН бр. ... КО ..., за тотално уништени род јагоде на површини од 94 м² у износу од 1.440.000,00 динара, за смањени род јагода на површини од 232 м² у износу од 222.000,00 динара и за немогућност убирања плодова ораха у износу од 70.000,00 динара, што укупно износи 1.732.000,00 динара; на к.п. бр. ... уписаној у ЛН бр. ... КО ..., за смањени род јагоде на површини од 82 м² у износу од 90.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 25.12.2014. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да са земљишта тужиоца к.п. бр. ... КО ..., уклони канализациону цев која води до септичке јаме на тој парцели и да затрпа септичку јаму која се налази на јужном делу ове парцеле тужиоца. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 347.070,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 123/20 од 11.02.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу, тако што је обавезан тужени Дом здравља Дољевац да тужиоцу исплати на име накнаде материјалне штете у виду измакле добити за 2014. годину и то: за к.п.бр. ... уписану у ЛН бр. ... КО ..., за тотално уништени род јагоде на површини од 94 м² у износу од 360.000,00 динара, за смањени род јагода на површини од 232 м² у износу од 55.500,00 динара и за немогућност убирања плодова ораха у износу од 17.500,00 динара, што укупно износи 433.000,00 динара; на к.п. бр. ... уписаној у ЛН бр. ... КО ..., за смањени род јагоде на површини од 82 м² у износу од 22.500,00 динара, све са законском затезном каматом

почев од 30.09.2019. године до исплате, док је захтев за затезну камату на досуђене износе почев од 25.12.2014. године па до 30.09.2014. године, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је захтев за досуђивање накнаде штете у виду измакле добити за 2011. годину, 2012. и 2013. годину за к.п. бр. ... уписану у ЛН бр. ... КО ..., за тотално уништени род јагоде на површини од 94 м², за смањени род јагода на површини од 232 м² и за немогућност убирања плодова ораха до износа досуђених првостепеном пресудом од 1.732.000,00 динара, као и за смањени род за к.п. бр. ..., уписану у ЛН бр. ... КО ..., за смањени род јагоде на површини од 82 м² у износу до износа 90.000,00 динара досуђеног првостепеном пресудом, све са законском затезном каматом почев од 25.12.2014. године до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу трећем изреке, тако што свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против одбијајућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену (став други изреке), тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је суду доставио одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, у смислу одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/2018) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је власник к.п. бр. ... и ... КО ..., и на тим парцелама гаји јагоде. У југозападном делу парцеле бр. ... налази се стабло ораха. Јужно од к.п. бр. ... налази се к.п. бр. ..., на којој се налази објекат – Дом здравља, власништво Републике Србије, на коме право коришћења има Дом здравља Дољевац, овде тужени. На парцели тужиоца к.п. бр. ..., тужени је, пре него што је тужилац купио ту парцелу, ископао септичку јаму за потребе своје амбуланте. У згради амбуланте сада живи ББ, којој је, правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П 918/11 од 24.04.2012. године, наложено иселење из те зграде, међутим, она се није иселила. Тужени не користи септичку јаму, него је користи ББ. Због изливања септичке јаме, тужилац није у могућности да користи своје парцеле, пошто се из канализационе цеви изливају отпадне воде и праве неприступачан терен прекривен фекалијама у површини од 94 м². Вештачењем је утврђено да постоји изливање фекалних вода из цеви на к.п. бр. ... у површини од 94 м², и да је земљиште са измењеним карактеристикама у површини од 408 м² под директним утицајем (стајаћа вода) у површини од 94 м² и индиректним (површине изливане воде) у површини од 314 м². У периоду од четири године тужилац је претрпео штету и то: директну штету на засаду јагода на к.п. бр. ... у износу од 1.440.000,00 динара, индиректну (делимичну) штету на засаду јагода на к.п. бр. ... у износу од 222.000,00 динара, индиректну штету на засаду јагода, на к.п. бр. ... у износу од 90.000,00 динара и штету на ораху у износу од 70.000,00 динара, тако да укупна штета, за четири године износи 1.822.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио у целини и обавезао туженог да му накнаде штету у виду измакле користи за период од 2011. године до 2014. године, у укупном износу од 1.822.000,00 динара, тако што је прихватио налаз и мишљење вештака и утврдио да тужиоцу припада накнада у износу који је утврђен вештачењем, пошто је из исказа саслушаних сведока утврђено да је тужилац на својим парцелама, већ од 2007. Године, садио јагоде, док је орах, према налазу вештака, у моменту вештачења у пуној родности, што значи да је и током периода 2011. - 2014. године, био родан.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, оценио да је закључак првостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева тужиоца за накнаду материјалне штете за период од 2011. - 2013. године, иако заснован на потпуно утврђеном чињеничном стању, донет погрешном применом материјалног права, јер у току поступка није утврђено да се тужилац и у наведеним годинама бавио производњом јагода, пошто о томе тужилац није пружио доказ да је имао регистровано пољопривредно домаћинство, нити је доставио рачуне којима би аргументовао своје наводе да је улагао у производњу јагода. С тим у вези, другостепени суд је закључио да су искази сведока, у том погледу, непоуздани, јер исти, како је оценио другостепени суд, нису потврдили да је на тужиочевим парцелама заиста постојао засад јагода у површини и количинама које су тужбом тражене. Осим тога, по мишљењу другостепеног суда, тужилац није предложио суду доказе на основу којих би се утврдило да је заиста, за тражене године, постојала немогућност радова на парцелама и да није могао да приђе стаблу ораха, за шта је тужилац имао могућност, пре свега тражењем обезбеђења доказа у судском поступку, што он није учинио, па је другостепени суд закључио да је пасивно држање тужиоца довело до ситуације да се на основу доказа приложених уз тужбу и у току поступку не може поуздано утврдити стање за спорне године.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1., у вези члана 394. став 1. тачка 1. Закона о парничном поступку, учињену у поступку пред другостепеним судом, који је преиначио првостепену пресуду и утврдио другачије чињенично стање него оно што је у првостепеној пресуди, у погледу чињенице да је тужилац на својим парцелама садио јагоде у периоду од 2011. до 2013. године, а без отварања расправе, у смислу одредбе члана 383. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 383. став 4. Закона о парничном поступку, прописано је да ће другостепени суд да закаже расправу и одлучи о жалби и захтевима странака када је у истој парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, а побијана пресуда се заснива на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању или су у поступку пред првостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка, осим ако се побија пресуда на основу признања, пресуда због одрицања, пресуда због пропуштања, пресуда због изостанка, као и пресуда донета без одржавања главне расправе, односно ако се ради о пресуди у спору мале вредности.

У конкретном случају, другостепени суд није могао, без отварања расправе, да утврди другачије чињенично стање од оног које је утврђено у првостепеној пресуди и да преиначи првостепену пресуду, тако што је другачије оценио исказе сведока, којима је првостепени суд поклатио веру и утврдио да је тужилац на својим парцелама садио

јагоде у периоду од 2011. - 2013. године, док је другостепени суд, супротно томе, исказе сведока оценио као непоуздане. То што тужилац није пружио доказ да је имао регистровано пољопривредно домаћинство, у том периоду, нити је приложио уговор о закупу тезге или локала у ком се бавио продајом својих производа, није разлог због кога је његов тужбени захтев за накнаду штете, у горе наведеном спорном периоду неоснован, како је погрешно закључио другостепени суд. Ово посебно када се има у виду, да те доказе тужилац није доставио ни за 2014. годину, за коју му је и другостепени суд признао износ накнаде материјалне штете, на име измакле користи за уништени, односно смањени род јагода и немогућност убирања плодова ораха.

Пошто другостепени суд није одржао расправу на којој би, након извођења доказа, утврдио другачије чињенично стање од оног које је утврдио првостепени суд, то се правилност примене материјалног права не може да испита.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци овог решења донео у смислу одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

Укинута је и одлука о трошковима, јер зависи од исхода поступка.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указану битну повреду одредаба парничног поступка, тако што ће ценити жалбене наводе туженог којима се указује на погрешну примену материјалног права због чега је чињенично стање непотпуно утврђено, те ће одлучити да ли је, ради правилног и потпуног утврђења чињеничног стања и другачије оцене изведених доказа, потребно одржати расправу, ради одлучивања о основаности изјављене жалбе.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић